Opinión

GRUPO CORREO GALLEGO
Edita: EDITORIAL COMPOSTELA
Preguntoiro 29 // 15704 Santiago
D. legal C-7/1958. ISSN 1579-1564
info@elcorreogallego.es
www.elcorreogallego.es

EDITOR DE HONOR: FELICIANO BARRERA
EDITOR Y PRESIDENTE: FERNANDO BARRERA
DIRECTOR: JOSÉ MANUEL REY

Director Ediciones Digitales, Santiago y Área metropolitana: Caetano Díaz.
Coordinador General: José Antonio Pérez.
Subdirectores: Víctor Tobío, Xavier Cea y Demetrio Peláez.

Directora Radio Obradoiro: Olga Vilar.
Redactores Jefe: Natalia Rodríguez, Charo Barba, Ángel Orgaz y Marina Salgueiro.
Relaciones Externas: Mari Carmen Ruiz de Arcaute.
GERENTE: Ángel Remesar.
Director Comercial: Alberto T. Rey.
Subdirectora Comercial: Palmira Roo. **Coordinador-Jefe Publicidad y Marketing:** José María Tajes. **Jefa de Administración:** Lorena Santos. **Jefe coordinación A Costa Vella:** Diego Mallou, subdirector.

{ PAN E COITELO }

A grande impostura

Xosé Manuel Sarille

MARINE Le Pen, líder da extrema dereita francesa, engadiu en 2012 unha fraseoloxía nova ao discurso xenófobo e violento do seu pai. No libro Para que viva Francia, di que o ultraliberalismo non é máis que a ideoloxía dunha clase dominante internacional globalizada. Para redobrar o ataque á globalización neoliberal, o marinismo fundaméntase desde aquela en vellas iconas da esquerda transformadora. Cita a Philippe Asknazy, Serge Halimi, Jean Claude Michéa, Georges Marchais (vello secretario xeral do PCF) e... Karl Marx mesmamente. Atrás fica o reaganismo do pai. Di que añora a economía mixta, a lexislación social protectora, o sistema de saúde xeneroso e os servizos públicos non rendíbeis. Para ela o concepto de dereita e esquerda desapareceu, pois todos comparten a mesma ideoloxía mundialista, é dicir, que tanto asisten ao Club Bilderberg Pedro Sánchez como Juan Luís Cebrián ou García Margallo.

A política de relocalización e reindustrialización que proxecta Trump parece inspirarse en Le Pen. O futuro presidente de USA quere restablecer tamén unha vella lei que separa a banca tradicional da de investimento, que aquí non se menciona porque é unha das bichas da grande prensa, propiedade dos bancos. A doutrina, a teoría, cruzou de Europa para EEUU; pronto virá de alí a práctica a imitar e todo comezará nas presidenciais francesas de 2017, cando gañe Le Pen. O feroz continente afía as poutas.

Escritor e profesor

{ CRÓNICAS BÁRBARAS }

TVE contra Rajoy

Manuel Molares do Val

LOS sindicatos y el Consejo de Informativos de TVE denuncian que pierde audiencia por su apoyo al Gobierno, lo que podría ser cierto, pero debe añadirse que emite noticias con frecuencia cuyo mensaje subliminal presenta a Mariano Rajoy como un fascista. Acaba de ocurrir una vez más tras la elección de Donald Trump como presidente de EEUU, y tras enviarle Rajoy el preceptivo mensaje formal de felicitación, similar a los de los demás jefes de gobiernos de todo el mundo, incluido el de Kim Jong-un, el siniestro dictador de Corea del Norte, que calificó al futuro presidente de "inteligente y profético". En su información como enviada de la mesa central a Washington, la periodista Ana Blanco, la cara neutral de TVE, seguía la escaleta que le daban desde Madrid. Informó sobre el mensaje de Rajoy a Trump, y seguidamente, en el mismo bloque de reacciones, introdujo las felicitaciones de ultraderechistas como la francesa Marine Le Pen y el líder del *Brexit* británico, el eurófobo Nigel Farage.

Enseguida apareció la furiosa reacción de Pablo Iglesias, que sentía "vergüenza" por el mensaje, que le dolía por la "patria", términos el primero ajeno a la cortesía internacional, y el segundo peligroso, demasiado usado por los violentos. Siguieron otras noticias y minutos después, en otro bloque sin fascistas, aparecieron los jefes de Estado o gobierno europeos con sus felicitaciones formales.

Periodista

{ OS CARROUCHOS }

Un sétimo sentido

Milagros Fernández

Parece ser que hai máis de cinco sentidos. Non só porque xa todos contemos co sexto sentido, a intuición, tan considerada por dereito propio nesta nómina coma de feito está o cine, a sétima arte, no listado das creacións estéticas. Tampouco porque se asuman os doce sentidos recoñecidos polo pensador austríaco pai da *Antroposofía*, Rudolf Steiner (1961-1925), para quen hai órganos de percepción suprasensible máis aló dos fisiolóxicos. Para Steiner, o pensamento é un órgano de percepción parello aos ollos e aos oídos: se o ollo ve cores e o oído escoita sons, o pensamento percibe ideas. Pero non son estas fontes as que surten un sétimo sentido. É máis ben a constatación de que as percepcións sensoriais que nos chegan están canalizadas mediante a linguaxe o que leva a atribuirlle tal rango de sétimo sentido. Dalgunha maneira, a linguaxe é caixa de resoancia dos seis sentidos na especie humana.

Nicolás, antropólogo amigo das miñas primas galego-catalanas, dicíame este verán que como era posible que a linguaxe non estivera incluida na relación de sentidos. Quizais se deba a que maiormente se salienta o esqueleto da lingua, as reglas gramaticais, as oracións despegadas dos usuarios. Case que se tén esquecido que a linguaxe está nos falantes, que a usamos para comunicármonos. Ou tamén pode ser que falta un órgano específico exclusivo que dea orixe e soporte á actividade verbal. Lingüistas de peso como Noam Chomsky e Steven Pinker visibilizan esta dimensión e aluden ao *órgano da linguaxe*, e ao *instinto da linguaxe*.

Tódolos días no seu uso real por parte dos falantes, a linguaxe funciona coma un sentido que integra, coma un procedemento para expresar sensacións. Todas as percepcións dos cinco sentidos orgánicos e da intuición identifícanse e circulan mediante palabras. Comemos salado, picante, especiado. Vemos gamas de paisaxes, diferentes persoas, tonalidades de cores. Escoitamos ruídos, música, conversacións. Chéiranos con recende, a queimado, a pulpo. Tocamos sentindo xeo, lume, áspero. Ningunha destas percepcións se recoñecería no que se identifica se non fose polas palabras. Cas verbas facemos categorías sobre as percepcións dos sentidos. Dámoslles forma e nome.

Certo que non hai órgano anatómico exclusivo asociado á linguaxe. A farinxe como órgano de fonación de sons idiomáticos de seu parece pouca cousa. A corteza cerebral tén moitas competencias atribuidas. Pero aínda así o papel da linguaxe como sentido globalizador parece indiscutible. Na práctica diaria, para identificar e compartir as sensacións percibidas, ou para discordar sobre a humidade ambiental, o olor a xazmín, unha pintura de Kandinsky, se o arroz está eslamiado, ou sobre intuicións de resultados electorais, é preciso darlles maneira, expresalas verbal ou xestualmente. As persoas que padecen o síndrome da *alexitimia* non poden comunicar as sensacións complexas que involucren emocións. A gran pregunta é: fallan as percepcións sensoriais, ou hai problemas na identificación lingüística do que se sinte?

Na recén estreada película, *Sully*, dirixida polo espléndido Clint Eastwood, nárrase a investigación sobre a decisión do comandante Chesley Sullenberger de aterrar nas augas do río Hudson o vó 1549 de US Airways en xaneiro de 2009. A Xunta Nacional de Seguridade no Transporte (NTSB, National Transportation Safety Board) acusaba ao comandante de temerario por non ter aterrado nos aeroportos de La Guardia ou de Newmark.

As simulacións automatizadas do vó coas variables de tempo, velocidade e altura mostraban que tería sido factible. No xuízo público ante os numerosos representantes das compañías aéreas, da empresa Airbus e do goberno, o comandante Sully (Tom Hanks borda o papel) di: "Se o erro foi humano, trátese a simulación incluíndo factores humanos: a decisión e a intuición". Os poucos segundos de toma de decisión que se engadiron á variable do tempo na simulación de aterraxe evidenciaron a trascendencia dos sentidos integrados baixo o manto da experiencia: non había marxe para chegar a ningún aeroporto.

Catedrática de Lingüística da USC
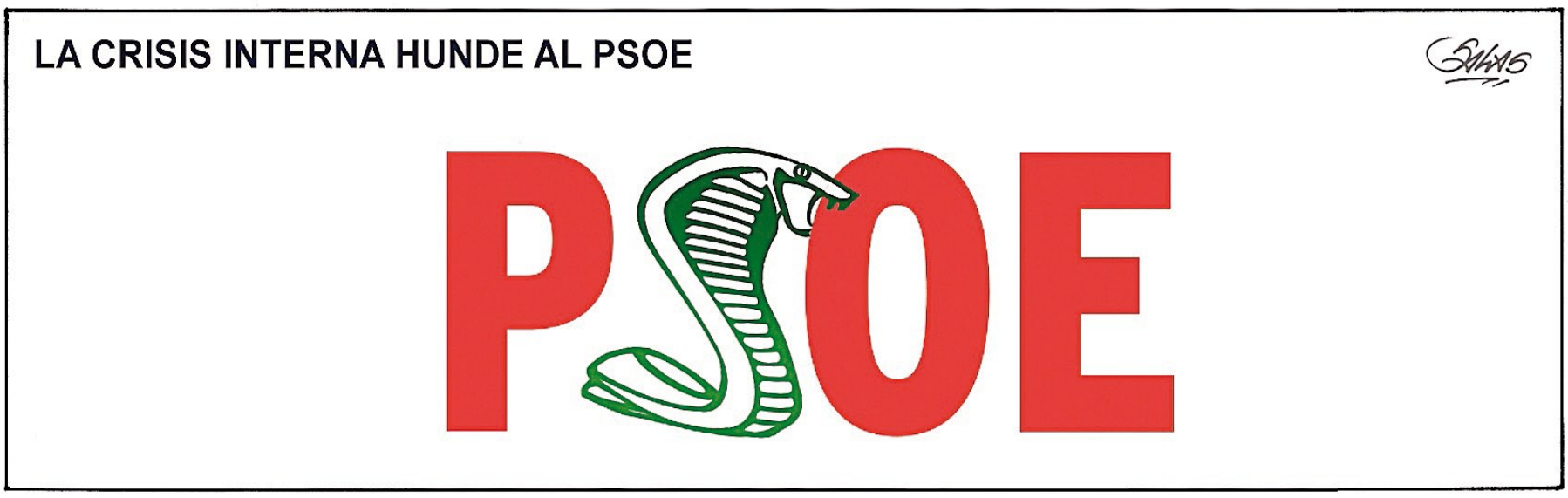
{ EL HUMOR DE SALAS }